

מספר הוראה : 1.3 - חדש	שם ההוראה : שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלות	 משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני : 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף : 21.03.2022	גורם אחראי : מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון : 21.03.2022	עמוד 1 מתוך 7	סוג ההוראה : הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלות

תוכן עניינים

2	1. כללי
2	2. מטרות ההוראה
2	3. הגדרות
3	4. אוכלוסיית יעד
4	5. טבלת ריכוז תוכניות ושירותים
4	6. גורם מקצועי מלווה להוראה זו
4	7. פיקוח ובקרה
5	נספח א' – תוכנית תעסוקה נתמכת – כרטיס ביקור
6	נספח ב' – תוכנית ענ"ן – עסקים נתמכי נכים – כרטיס ביקור
7	נספח ג' – מרכז קידום קריירה – כרטיס ביקור

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	 משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 2 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

1. כללי

- 1.1 שירותי תעסוקה ניתנים לאנשים עם מוגבלות, בהתאם לצורכיהם, רצונם והתאמתם.
- 1.2 התוכניות מסייעות לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק התעסוקה החופשי וביחסי העבודה, בהתאם לחוק.

2. מטרות התוכניות

- 1.1 לשלב אדם עם מוגבלות בתעסוקה בשוק החופשי, בהיקף של חצי משרה לפחות, בטווח של עד שישה חודשים מיום תחילת התוכנית.
- 1.2 לתמוך בהתמדה של אנשים עם מוגבלות בעבודתם, בקידומם וביצירת אופק תעסוקתי בעבורם (פיתוח קריירה).
- 1.3 לשפר את רמת ההכנסה של אנשים עם מוגבלות על ידי שילובם בתעסוקה.

3. הגדרות

3.1 אדם עם מוגבלות – הגדרה כללית -

אדם עם אחת או יותר מסוגי המוגבלויות הקבועות המוכרות על ידי מינהל מוגבלויות לצורך זכאות לקבלת שירותי רווחה, שתפקודו מונמך באופן משמעותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים המרכזיים. סוגי המוגבלויות המוכרות הן: עיכוב התפתחותי, מוגבלות חושית בראייה או שמיעה, מוגבלות קוגניטיבית, מוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות מוטורית, אוטיזם. כל אלה על פי התנאים כפי שקבע מינהל מוגבלויות להכרה.

3.2 גורם מפעיל –

תאגיד או עוסק מורשה אשר המשרד או רשות מקומית התקשרו עמו, לאחר שזכה במכרז לאספקת שירותי רווחה, על פי חוזה מפורט שנחתם, בו התחייב על היקף השירותים, איכותם, המתקנים והתשומות שיעמיד לצורך ביצוע התחייבויותיו.

3.3 המשרד –

משרד הרווחה והביטחון החברתי.

3.4 התערבות בזמן משבר –

טיפול של הגורם המפעיל באדם עם מוגבלות במצבי משבר המוכרים כשינוי במצבו התעסוקתי ו/או הרפואי ו/או האישי, ועדכון העובד הסוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים במשבר.

3.5 מומחה שיקום –

גורם מקצועי מתחומי העבודה הסוציאלית או ריפוי בעיסוק שתפקידו: להכשיר ולייעץ למדריך או למקדם השיקום התעסוקתי, על מנת שילווה את האדם עם מוגבלות בהיבטים פסיכוסוציאליים ולהוות גורם מתווך לגורמים נוספים בקהילה.

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	 משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 3 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

3.6 מחלקה לשירותים חברתיים (מש"ח) –

המחלקות לשירותים חברתיים מהוות יחידות בתוך הרשויות המקומיות והן אחראיות על מתן השירותים החברתיים למקבלי שירות המתגוררים באותה רשות. המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות פועלות מכוח חוק שירותי הסעד התשי"ח – 1958.

3.7 מקדם שיקום תעסוקתי –

אדם שהוכשר לליווי אדם עם מוגבלות בשוק העבודה, הפועל מטעם הגורם המפעיל. תפקידו כולל: הכנה לתעסוקה, השמה בעבודה, ליווי במהלך העבודה וקידום תעסוקתי.

3.8 משוב תעסוקתי –

שיחת משוב בה האדם מעריך את הביצוע התעסוקתי שלו בסיוע מקדם התעסוקה במקביל להערכת המעסיק, על פי מודל "11 מיומנויות הביצוע": שמירה על בטיחות או ביטחון אישי, קבלת סמכות, עבודת צוות, יוזמה ומוטיבציה, התנהגות בהתאם לנורמות המקובלות, הופעה חיצונית, התמדה בפעילות, נוכחות ועמידה בזמנים, ביצוע איכותי, קצב ביצוע, התארגנות בסביבת עבודה. תיעוד התהליך יופיע בתיק ההתערבות.

3.9 עובד סוציאלי –

עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו - 1996.

3.10 קידום תעסוקתי –

ליווי אדם עם מוגבלות על ידי הגורם המפעיל, במשך כל תקופת עבודתו, במטרה להביא להתקדמותו בעבודה בהיבטים של: שכר, תנאים ותפקיד, תוך יצירת אופק לקריירה שתאפשר המשך התקדמותו בעתיד.

3.11 תיק התערבות –

תיק ממוחשב במחלקות לשירותים חברתיים הכולל כלים וטפסים לליווי וקידום מקבל השירות.

3.12 תכנית –

סל מענים או דרכי פעולה הניתנים למקבלי שירות בהתאם למאפייניהם וצרכיהם שמטרתם לקדם אוכלוסיות מסוימות או נושא מסוים ומונחים על ידי תפיסה מקצועית. תוכנית אינה דורשת מתחם פיזי מובחן ומוגדר.

4. אוכלוסיית יעד

אנשים עם מוגבלות בגילאי 18-67 העונים על התנאים הבאים במצטבר:

4.1 מוכרים על ידי המוסד לביטוח לאומי כאנשים עם נכות של 40% ומעלה;

4.2 שוהים בביתם או במסגרת חוץ ביתית;

4.3 אינם תחת אחריותם הטיפולית והשיקומית של האגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות או אגף שיקום נכים במשרד הביטחון;

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 4 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

4.4 מיצו את זכאותם לשיקום תעסוקתי מקצועי במוסד לביטוח לאומי ונמצאו לא זכאים לשיקום מקצועי או שעברו תהליך שיקום תעסוקתי מקצועי שהסתיים ללא שילוב בשוק העבודה;

4.5 נמצאו מתאימים לתוכניות על ידי עובד סוציאלי המחלקה לאחר ביצוע ראיון תעסוקתי מקצועי.

5. טבלת ריכוז שירותים

סוג השירות	קריטריונים לקבלה	מסמכים נדרשים	מימון	כרטיס ביקור של השירות
תוכנית תעסוקה נתמכת	- עמידה בקריטריונים המפורטים בסעיף 4. - ראיון תעסוקתי על ידי עובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים ומציאתו כמתאים לתוכנית.	מסמך המעיד על אחוזי נכות	מימון ממשלתי מלא	נספח א'
תוכנית ענ"ן (עסקים נתמכי נכים)	- עמידה בקריטריונים המפורטים בסעיף 4. - ראיון תעסוקתי על ידי עובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים ומציאתו כמתאים לתוכנית.	מסמך המעיד על אחוזי נכות	מימון ממשלתי מלא	נספח ב'
מרכז לקידום קריירה	בוגר תוכניות תעסוקה או בוגר תוכנית מעבר.		מימון ממשלתי מלא	נספח ג'

6. גורם מקצועי מלווה להוראה זו

מנהלת אגף תעסוקה לאוכלוסיית רווחה.

7. פיקוח ובקרה

משרד הרווחה והביטחון החברתי מפעיל פיקוח ובקרה שוטפת באמצעות מפקחיו במחוזות ועובדי האגף לביקורת פנים.

סיגל מורן

מנכ"לית המשרד

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	 משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 5 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

נספח א' - תוכנית תעסוקה נתמכת- כרטיס ביקור

תוכנית תעסוקה נתמכת הינה מתן שירותים לאנשים עם מוגבלות המשולבים בשוק העבודה הפתוח וזקוקים לליווי מתמשך. השירות ניתן על ידי גופים מפעילים שנבחרו במכרז על פי פריסה ארצית. השירות ניתן על ידי מקדמי שיקום בתעסוקה ועובדים סוציאליים מומחים בשיקום תעסוקתי. להלן פירוט השירותים הכלולים בתוכנית תעסוקה נתמכת:

1. הערכת מסוגלות תעסוקתית ובניית תכנית קידום אישית -

בניית תכנית קידום אישית, על בסיס הערכת המסוגלות של המשתתף ורצונו, הכוללת מטרות ומדדי הצלחה, לוח זמנים לביצוע ומשוב.

2. הכנה לתעסוקה -

קיום מפגשים בין מקבל השירות לבין מקדם השיקום התעסוקתי, הכוללים הכנה פרטנית וקבוצתית תוך דגש על מיומנויות וכלים להשתלבות בתעסוקה עד להשמה מיטבית בעבור מקבל השירות. סל השירותים שיינתן לאדם במסגרת זו כולל:

2.1 סדנת מיומנות מחשב.

2.2 השתתפות ב 3 סדנאות או פעילויות נוספות לפחות, כגון: קורסים מובנים ללמידת 11 מיומנויות הביצוע התעסוקתיות, "Job shadowing", סיורים ותצפיות במקומות עבודה ותפקידים מייצגים, הכנה לזימות ועוד.

3. השתלבות במקום עבודה

התואם את רצונותיו, כישוריו ויכולותיו של מקבל השירות.

4. ליווי ומעקב

אחר מקבל השירות במקום העבודה וחיזוק המיומנויות הנדרשות לשילובו, הסתגלותו וקידומו תוך שיתוף פעולה עם המעסיק שלו.

5. משוב תעסוקתי

הגורם המפעיל יעביר למקבל השירות משוב תעסוקתי. החל מקליטתו בתוכנית ובכל 3 חודשים. המשוב יכלול את חוות דעתם של הגורם המפעיל, המעסיק ומקבל השירות, וכן יכלול התייחסות לקידום על פי מודל 11 מיומנויות הביצוע. המשוב ימולא בתוך תיק התערבות ממוחשב במחלקה לשירותים חברתיים ויועבר למשרד.

6. הפניה להכשרה מקצועית וליווי במהלך ביצוע ההכשרה

הגורם המפעיל יעודד ויפנה ללימודי הכשרה מקצועית מקבלי שירות אשר ימצאו מתאימים לכך. ניתן יהיה לצאת להכשרה מקצועית בכל שלב בתוכנית התעסוקה הנתמכת (גם במקביל לעבודה - למשל לימודי ערב).

הגורם המפעיל יספק את שירותי התמיכה והליווי שלהן:

6.1 שירותי הוראה של מורים מקצועיים בתחומי לימוד שונים: אנגלית, חשבון, מחשבים וכיוצא בזה כולל שיעורים פרטניים ואסטרטגיות למידה.

6.2 התאמה והנגשת חומרי הלימוד ללומדים, לרבות הדרכת המורים המקצועיים.

6.3 מימון עלות הנסיעות.

6.4 אספקת ציוד נדרש ללימודים, בהתאם למגבלות התקציב.

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	 משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 6 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

נספח ב' - תוכנית ענ"ן-(עסקים נתמכי נכים) – כרטיס ביקור

תוכנית ענ"ן מיועדת להעסקה של אנשים עם מוגבלויות וחסמים מורכבים בדרגות שונות, בהתאם להמלצת עובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים. השירות ניתן על ידי גורמים מפעילים שהינם מעסיקים בשוק החופשי. התוכנית מתבצעת בקבוצות של חמישה אנשים לפחות ובליוי צמוד.

להלן פירוט השירותים הכלולים בתוכנית ענ"ן:

1. **עבודה בקבוצה של 5 מועסקים לפחות** - קליטה לעבודה בהעסקה כחוק אצל המעסיק.
2. המעסיק יעמיד מדריך מטעמו אשר יערוך **ליווי ומעקב אחר המועסק** במקום העבודה, יפעל לחיזוק המיומנויות הנדרשות להשתלבותו במקום העבודה וייתן תמיכה ומשוב.
3. **ליווי על ידי מומחה שיקום:**
 - 3.1 בניית תוכנית תעסוקה אישית - הכוללת הצבת יעדים בשיקום תעסוקתי.
 - 3.2 טיפול בהיבטים הפסיכוסוציאליים של המועסק.
 - 3.3 ממשקים עם גורמים נוספים בקהילה.
4. **תרגול והקניית מיומנויות תעסוקתיות, הרגלי עבודה וקידום מקצועי** של מועסק.
5. אחת לשלושה חודשים ייערך עבור המועסק **משוב תעסוקתי** המתייחס ליעדים בתוכנית התעסוקה האישית.
6. **קידום תעסוקתי** - ליווי המועסק ייעשה מתוך מגמה להביא להתקדמותו בעבודה, בהיבטי השכר, תנאי העבודה ומהות התפקיד.
7. **הכשרות תעסוקתיות** - ינתנו כהכנה לתעסוקה ורכישת מקצוע בתחום בו האדם מועסק. סוגי ההכשרות הן:
 - 7.1 הכשרה לרכישת מיומנויות תעסוקתיות (מיומנויות ביצוע).
 - 7.2 הכשרה מקצועית – רכישת מיומנויות מקצועיות הנדרשות במסגרת מקום העבודה.
 - 7.3 השתתפות בקורס הכשרה מקצועית כולל תעודה.

מספר ההוראה: 1.3 - חדש	שם ההוראה: שירותי תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 21.03.2022 תאריך כניסה לתוקף: 21.03.2022	גורם אחראי: מינהל שירותים חברתיים ואישיים, אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה	
תאריך עדכון אחרון: 21.03.2022	עמוד 7 מתוך 7	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תוכניות ושירותים

נספח ג' – מרכז קידום קריירה - כרטיס ביקור

מרכז לקידום קריירה - עם סיום ההשתתפות בתוכניות התעסוקה ותוכניות מעבר יופנה בוגר התוכניות למרכז לקידום קריירה להמשך קבלת ליווי ומעקב. השירות במרכז ניתן על ידי גורם מפעיל שנבחר במכרז.

השירותים במרכז כוללים:

1. מעקב טלפוני אחר המשתתפים.
2. הפעלת מוקד לקבלת שיחות מהמשתתפים.
3. סיוע למעסיקים והפנייתם למרכז התמיכה למעסיקים של המשרד.
4. הכוונת המשתתף למסלולים של התפתחות, הכשרה והעשרה מקצועית.
5. התערבות בשעת משבר במקום העבודה.
6. השמה במקומות עבודה מותאמים.
7. הפנייה לעובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים בנושאים נלווים, במידת הצורך.
8. קשרי קהילה - עדכון המשתתף בשירותים נוספים בקהילה.
9. עריכת מפגשים קבוצתיים.